Nr. 17. Kraków, Wtorek 4 września 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt

Redakcja: ulica Reformacka Nr. 7 Telefon Nr. 2014	Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 44.000 Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 50.000 Mkp. Cena numeru 2000 Mkp.	Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 750 Mkp. Nadesłane 2.250 Mkp. Po kronice 3.000 Mkp. Na pierwszej stronie 3.750 Mkp. Załączniki wedle umowy.	Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Dziś w „Kurjerze Wieczornym"

Dzisiejsze giełdy:
w Warszawie, Krakowie, Zurychu, Berlinie i Wiedniu

Konflikt włosko-grecki

ANGLJA ZA PRZEKAZANIEM KONFLIKTU WŁOSKO-GRECKIEGO LIDZE NARODÓW.

Londyn, 4 września. Ambasador włoski w Londynie odbył dziś na Downing Street naradę z przybyłym z wywczasów lordem Curzonem. Z rozmowy tej można wnosić, że stanowisko angielskie wobec kryzysu włosko-greckiego wyraża się w życzeniu przekazania sprawy Lidze Narodów.

Londyn, 4 września. W angielskich kołach politycznych wyrażają nadzieję, że Rada Ligi Narodów zajmie się w dniu jutrzejszym rozpatrywaniem konfliktu grecko-włoskiego. Panuje tutaj przekonanie, że jedynie Liga narodów jest powołana do rozstrzygania powyższego konfliktu. — Prasa angielska uważa, że fakt bombardowania i wynikłe stąd wypadki śmierci oraz fakt zajęcia przez wojska jednego z państw terytorjum, należącego do innego państwa jest niezaprzeczenie krokiem wojennym albo też za wojenny uchodzącym. Dlatego też rozważanie faktu tego odpowiadać będzie istocie artykułu 15-go statutu Ligi Narodów. Dzienniki podnoszą, że akcja w tym względzie Ligi narodów powinna być uważana za krok szczególnej wagi. Jestto pierwszy typowy przykład roli Ligi w zatargu między małem państwem a wielkiem mocarstwem.

OFICJALNE OŚWIADCZENIE WŁOSKIE W SPRAWIE KONFLIKTU.

Rzym, 4 sierpnia. Komunikat oficjalny włoskiej radiostacji: Rząd włoski kwestjonuje w dalszym ciągu kompetencję Ligi narodów w kwestji zatargu z Grecją i uważa za niesprawiedliwe traktowanie Włoch na równi z Grecją, która splamiła się tak barbarzyńskim mordem. Zdaniem rządu włoskiego Liga narodów często powoduje zwłoki w rozwiązywaniu sporów, odsyłając takowe do kompetencji trybunału międzynarodowego. Co zaś do okupacji Korfu, to rząd włoski raz jeszcze w sposób stanowczy stwierdza, że okupacja ma charakter czasowy i dla Włoch stanowi jedynie środek gwarancji.

Tajny układ pomiędzy Grecją a Anglją?

Londyn, 4 sierpnia. Komunikat oficjalny angielskiej radiostacji w Leafield zaprzecza pogłoskom o istnieniu rzekomo tajnego układu między Grecją a Wielką Brytanją. Komunikat przypomina przy tej sposobności, że pomimo, iż obecny rząd w Grecji uznany został przez Włochy i Francję, nie uzyskał jeszcze uznania tego właśnie przez Wielką Brytanję, niemniej jednakże zdaniem Anglji, Grecja nie traci przez to prawa do odniesienia się w sprawie zatargu z Włochami do Ligi narodów z prośbą o interwencję. Jeżeli dalej chodzi — głosi komunikat — o pomawianie Anglji o egoizm, to insynuacje te muszą odpaść wobec faktu, że właśnie rząd angielski jest przeciwny rozstrzyganiu konfliktów w rodzaju włosko-greckiego przez strony zainteresowane i popiera myśl przekazania sprawy instytucji międzynarodowej, jaką jest Liga narodów.

Wstrząsające szczegóły katastrofy w Japonji

W samym Tokjo i Jokohamie 200.000 trupów — 12 miast zniszczonych pożarem i trzęsieniem ziemi — Śmierć 8.600 robotników w tunelu

Londyn, 4 września. Wolff. O katastrofie trzęsienia ziemi w Japonji donoszą jeszcze następujące szczegóły: W Japonji czynny jest szereg wulkanów. Wczoraj o godzinie 9-tej rano nastąpiło w Jokohamie kilka wstrząśnień ziemi. Następujące miasta w Japonji są całkowicie albo częściowo zniszczone przez trzęsienie ziemi, względnie przez pożar: Yokohama, Tokio, Fukagawa, Senji, Tokosoka, Asakusa, Kanda, Hondo, Szitowaya, Atami, Gotemonba i Hakone. Stwierdzono, że cała przestrzeń położona w odległości trzech mil na północ od Osaki i Kobe aż do punktu położonego koło miejscowości Enday na północy została nawiedzona trzęsieniem ziemi. Wedle ostatnich wiadomości w Tokio i w Jokohamie zginęło 200 tysięcy ludzi. Pożar w Tokio trwa dalej. Szkoda wyrządzona tam jest tak duża, że rząd przenosi się czasowo do Osaki albo do Kioto. Na skutek eksplozji w arsenale zginęło 8000 robotników. W tunelu koło Sasaka 600 ludzi. Wedle opowiadań naocznych świadków domy w Tokio rozlatywały się jak domki z kart. Wkrótce ogarnęło miasto morze płomieni. Wybuchy następowały jeden po drugim. Czego nie zniszczyło trzęsienie ziemi i ogień, zalała fala morska. Pałac, który został tylko częściowo uszkodzony, został oddany do dyspozycji bezdomnych.

—ooo—

Rozmiary katastrofy w Tokjo

Londyn, 4 września. Tel. Comp. W Osaka utworzył się centralny Komitet ratunkowy. Pewien podróżny, który powrócił z Tokio opowiada, że trudno się jest zorjentować co do rozmiarów zniszczenia, ponieważ nad miastem unoszą się chmury dymu. W Tokio brak żywności. Rząd rozwija stosowną akcję aprowizacyjną. Dzielnica cudzoziemców w Tokio jest tylko nieznacznie uszkodzona, albowiem z powodu położenia na wzgórzu nie dosięgła jej fala morska.

Londyn, 4 września. Wypadki w Japonji wywołały tutaj żywe zaniepokojenie. W szerokich kołach politycznych Anglji podnoszą potrzebę przyjścia poszkodowanym z najrychlejszą pomocą. — Rząd angielski wyraził gotowość udzielenia pomocy w jaknajdalej idących rozmiarach i w możliwie najszybszym czasie.

Londyn, 4 września. Jeden z krążowników angielskich z eskadry, przebywającej na wodach Oceanu Wielkiego, zdąża całą siłą pary do Jokohamy, celem niesienia pomocy rozbitkom w Jokohamie. Przybycie jego do Japonji spodziewane jest w dniu jutrzejszym.

350.000 DOMÓW ZNISZCZONYCH.

San Francisko, 4 września. Donoszą z Divaki, że w Tokio wybuchły rozruchy na tle żywnościowym. Policja zmuszona była zrobić użytek z białej broni. Ludność chroni się w góry. Biuro pomocy ofiarom katastrofy w Nagasaki donosi, że w Tokio zniszczonych zostało 350.000 domów.

Londyn, 4 września. Tel. Comp. Korespondent **„Daily Express" z Osaka donosi: W Tokio ocalała tylko jedna drukarnia dziennika „Nichi Nichi", który już wychodzi z powrotem. Inne przeniosły wydawnictwa do Osaka. Pałac cesarski tylko nieznacznie jest uszkodzony. Z Osaka wzywano radiotelegraficznie Ministerstwo Marynarki w Tokio. Nie otrzymano jednak odpowiedzi. Wnoszą z tego, że gmach ministerstwa jest zniszczony. Dzielnica handlowa jest zupełnie zniszczona. Po pierwszych wstrząśnieniach ziemi tysiące ludzi schroniło się na dworzec kolejowy Mansabaahl. Olbrzymi budynek zawalił się i pogrzebał wszystkich, którzy w niem szukali schronienia. W czasie trzęsienia ziemi znikła pod powierzchnią morza tak zwana święta wyspa Enoskima.**

Tokio, 4 września. Gmachy ambasady angielskiej i poselstwa włoskiego zostały zniszczone. W związku z ogłoszeniem stanu oblężenia w dzielnicach nawiedzonych katastrofą zastrzelono 6 Korejczyków. Ofiarą katastrofy padł między innymi wicehrabia Takahaszi i 20 członków partji rządowej, którzy w chwili katastrofy odbywali posiedzenie.

Wybuchy wulkanów trwają dalej

Paryż, 4 września. Donoszą z Nagasaki: W miastach Amakusa i Jokusaka wszystkie domy zostały zrównane z ziemią. Na wyspie Oskima, wybuchy wulkanów trwają dalej.

Paryż, 4 września. Z Japonji nadchodzą wiadomości potwierdzające, iż obecne trzęsienie ziemi było największe z tych, jakie kiedykolwiek nawiedziło Japonję. Pożar w Tokio nie został jeszcze ugaszony. Wobec zawalenia się latarni morskiej w zatoce tokijskiej, komunikacja morska jest bardzo utrudniona.

Paryż, 4 września. Donoszą, że centrum trzęsienia ziemi, które było najsilniejsze od 20 lat znajdowało się na półwyspie Idzan. Półwysep ten położony jest około 200 km na południowy zachód od Tokio i jest pochodzenia wulkanicznego.

Poincare odpowie na mowę Stresemanna

Paryż, 4 września. „Matin" donosi, że Poincare wygłosi w najbliższym czasie mowę, która będzie odpowiedzią na przemówienia kanclerza niemieckiego Stresemanna. W przemówieniu swojem Poincare omówi warunki na jakich byłoby możliwe rozpoczęcie współpracy ekonomicznej Francji i Niemiec.

Nacjonaliści niemieccy dążą do sojuszu z komunistami

Berlin, 4 września. W tutejszych kołach politycznych obiegają pogłoski, że **pomiędzy komunistami a niemieckimi nacjonalistami toczą się rokowania w sprawie utworzenia wspólnego frontu. Organ komunistów „Rote Fahne" zamieścił w ostatnim numerze artykuł znanego działacza nacjonalistycznego hr. Reventlowa, traktujący o możności zawarcia pomiędzy komunistami a nacjonalistami sojuszu, zmierzającego do ściśle określonych celów. „Rote Fahne" wzywa kierownictwo organizacji nacjonalistyczno-wszechniemieckiej do jasnego wypowiedzenia się co do formy takiego sojuszu i jego następstw w związku z sytuacją zagraniczną Niemiec. Pismo zapytuje wreszcie jak sobie nacjonaliści wyobrażają stosunek swój w przyszłości do kwestyj, stanowiących punkt wyjścia rewolucji socjalnej w Niemczech.**

Giełdy zagraniczne

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 4 września. Otwarcie giełdy godz. 10-ta. — Berlin 0.000048. Holandja 218 i jedna czwarta. Nowy York 555. Londyn 25.17. Paryż 31.32. Medjolan 23.55. Praga 16.44. Budapeszt 0.03 i jedna ósma. Bukareszt 252. Belgrad 5.95. Sofja 5.30. Warszawa 0.0023. Wiedeń 0.0078 i jedna czwarta; austr. kor. stempl. 0.0078.

Zurych, 4 września. Zamknięcie giełdy: Berlin 0,0000.40, Holandja 218¼, Nowy Jork 555, Londyn 25.17, Paryż 31.27, Medjolan 23.60, Bruksela —, Praga 16.50, Budapeszt 0.03, Bukareszt 2.52, Belgrad 5.90, Sofja 5.30, Warszawa 0.0023, Wiedeń 0.0078, Austr. korona stemplowana 0.0078, Kopenhaga —

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 4 września (tel. wł.) Waluty: Marka polska 0.26½—0.28½, marka niem. 0,0050½, korony czeskie 2092, franki szwajc. 12660, francuskie 3950, funty ang. 319.900, dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.27¾—0.28¾, Berlin 0.0051. Praga 2109, Zurych 12775, Paryż 3990, Nowy Jork 70935. Londyn 321700.

Giełda efektów: Zieleniewski —.—, Fanto 4,400.000 Karpaty galicyjskie 670.000 Galicja 29,000.000, Schodnica 2,050.000, Siersza 349.000 Lwów-Czerniowce —.—, Kolej północna 20.000.000, Alpine Montan 790.000, Huta Poldi 1.160.500.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 4 września. Nowy Jork 12,967.500, Londyn 58,363.750, Szwajcarja, 2,344.125, Paryż 738.150, Praga 384.027.

Berlin, 3 września. Marka polska 4.200.

Zagrzeb, 3 września. Marka polska 0,030.

Budapeszt, 3 września. Marka polska 0,0885—0,0920.

Sztokholm, 3 września. Czeki Londyn 17.05. Berlin 0.000050. Paryż 21.35. Bruksela 17.75. Szwajcarja 67.90. Amsterdam 147.75. Kopenhaga 68.50. Chrystiania 61.10. Waszyngton 375.50. Helsingfors 10.37 i pół. Praga 11.10.

Chrystiania, 3 września. Czeki. Londyn 27.90. Hamburg 0.000070. Paryż 35.00. Nowy York 615. Amsterdam 242. Zurych 111. Helsingfors 17.00. Antwerpja 28.75. Sztokholm 164.25. Kopenhaga 113. Praga 18.25.

Praga, 3 września. Dewizy. Amsterdam 13.51. Berlin 0.003.30. Chrystiania 559. Kopenhaga 633 i pół. Sztokholm 917. Zurych 618 i trzy czwarte. Londyn 155 i trzy czwarte. Nowy York 34.15. Wiedeń 490.00. Marki niemieckie 0.03.25. Marki polskie 1.36. Paryż 194 i trzy czwarte.

Paryż, 3 września. Weksle. Niemcy 0.000020. Ameryka 17.62. Belgja 82.30. Anglja 80.16. Holandja 692.50. Włochy 75.10. Szwajcarja 318.50. Hiszpanja 237.37. Praga 52.60.

Londyn, 3 września. Weksle. Paryż 80.24 i pół. Belgja 97.45. Szwajcarja 25.19. Holandja 11.53. Nowy York 453.50. Hiszpanja 33.77 i pół. Włochy 106.75. Niemcy 49.000.000. Wiedeń 322.500. Bukareszt 995.

Amsterdam, 3 września. Dewizy. Londyn 11.53 i pół. Berlin 0.000022. Paryż 14.40. Szwajcarja 45.87 i pół. Wiedeń 0.0035 i jedna czwarta. Kopenhaga 46.20. Sztokholm 67.85. Chrystiania 41.40. Nowy York 254 i trzy ósme. Bruksela 11.82 i jedna ósma. Madryt 34.10. Włochy 10.80. Praga 747—752 i pół. Helsingfors 700—705.

Kopenhaga, 3 września. Czeki. Londyn 25.15. Nowy York 536. Hamburg 0.000070. Paryż 31.60. Antwerpja 26.00. Zurych 100. Amsterdam 215.50. Sztokholm 147.80. Chrystiania 90.20. Helsingfors 15.35. Praga 16.45. Rzym 23.75.

Giełdy towarowe

Liverpool, 3 września. Targ bawełny. Obroty 7000. Dowóz 1300, brazyilijska 18 punktów wyżej. Egipska 20 punktów mniej. Targ miejscowy 15.66. Tendencja mało ustalona.

Targ terminowy: sierpień 14.59, wrzesień 14.16, październik 13.92, listopad 13.78, grudzień 13.77, styczeń 13.70, luty 13.65, marzec 13.55, kwiecień 13.49, maj 13.35, czerwiec 13.24, lipiec 13.09.

Aleksandrja, 3 września. Targ bawełny. Listopad 32.85, styczeń 33.52.

Giełdy krajowe

Lwów, 3 września. Giełda pieniężna. Akcje (Cyfry w tysiącach i tylko w transakcjach. Bank akcyjny hipoteczny 165—180. Powszechny kredytowy 20—27. Przemysłowy 90—95. Ziemski kredytowy 44—48. Bracia Biskupscy 255—275. Browary Lwowskie 1815—1900. Chodorów 1370—1425. Cegielski 155—175. Ćmielów 225. Gafota 40. Karpalit 150. Niemojewski 175—180. Oikos 775—790. Parowozy 130—140. Pezet 70—80. Nafta 135—180. Polskie Tow. Budowlane 175—185. Rakszawa 550—580. Siersza elektr. 76—80. Siersza górn. 1350. Tesp 1450—1475. Zieleniewski 2060 do 2100. Tohan 86—87.

Waluty i Dewizy: Gotówka: Dolary Stan. Zj. 257.000 do 260.000.

Czeki, przekazy iwpłaty: Nowy Jork 255.000—260.000 tr. 253.000—259.000. Londyn 1 mij. 120 tys. do 1 mijon 180 tys. tr: 1 miljon 140 tys. do 1 milj. 150 tys. Paryż 13.700—14.000 tr. 13.900—14.000. Szwajcarja 45800—46600 tr. 46000—46500. Wiedeń 3.55—3.66. Praga 7.000 do 7.500 tr. 7.250. 11.000—11400. Berlin 0.02—0.03 tr. 0.02.875.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 4 września

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	3/IX.
P. T. H. I—V em. . . .	88—93	92-95
„Impex“		1,35—1,4
„Pharma“ (B. Jawornicki)	230—240	235—240
Bracia Rolniccy I em. . .	42	45—46
„Polski Glob“	7—7.5	7—7,2
C. Hartwig. Poznań . . .		
Żegluga Polska	24—25,5	25—26
Zieleniewski I—IV em. . .	**2100—2150**	**2150—2200**
Warsz. Parowozy I—III em.	125—145	130—135
H. Cegielski, Poznań I—IX	**165-168**	**164—170**
„Potęga“ Tow. huty żel. .	**1550**	
„Lemiesz“		
„Trzebinia“ I—VI em. . .	270—285	285
„Pocisk“	170—190	140
Automotor		
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	**2925—2950**	**3000**
Siersza	**1350 1400**	**1385-1425**
Tepege I—IV em.	**630—650**	**630—645**
Polska Nafta	130—138	130—142
Oikos		
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	130—135	130

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	3/IX.
Pezet		
Strug	270—320	205—260
Syndykat Kosz., Kraków .	140	130—140
Tłuszcze Trzebinia		**800**
„Krakus“ I—VI em. . . .	143—153	145—150
Porcelana Ćmielów . . .	240 245	250—260
Fabr. cukru w Chodorowie .	**1390-1475-1420**	**1400—1515**
Elektr. Siersza I—IV em.	76—85	78—85
Zakłady przem. „Ryngraf“		
S. W. Niemojowski . . .	180—190	
Fabr. kapel. w Myślenicach		75
Bank Przemysłowy I-VIII	90—94	95—97
Bank Hipoteczny	185—195	160 170
Bank Małopolski	110	106—108
Ziemski Bank Kredyt. . .	53—55	52—57
Powszechny Bank Kredyt.	22	
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV	36.5—38	35—38
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.	625	625—609

OFICJALNA GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Kraków, 4 września. — **Waluty: Dolary 257.000. Czeskie korony 7.525.**

Czeki: Nowy York 260.000—259.000. Szwajcarja 46.800—46.700. Wiedeń 366—365. Praga 7550.

Kraków, 4 września. — Ciasnota gotówkowa wycisnęła piętno na dzisiejszem zebraniu giełdowem, powodując nawet lekkie obniżenie się kursów. Mimo to tendencja jest na ogół utrzymana, zwłaszcza przy ciężkich papierach. Najmniejszym wahaniom ulegają tak wypróbowane papiery, jak Zieleniewski, Górka i Chodorów. Kto posiada do dyspozycji gotówkę, angażuje się w lżejszych papierach, które obecnie znajdują się pod znakiem konjunktury np. Strug, który dzisiaj silnie zwyżkował i akcje Banku Hipotecznego, zwyżkujące ze względu na nadchodzący termin emisji. Uwagę zwróciła dzisiaj zwyżka „Pocisku“, którą tłómaczą dostosowaniem się kursu Krakowskiego do Warszawy.

Na pogiełdzie obraz tensam: brak gotówki i mała ilość transakcyj: Notowano: Jaworzno 3.800 do 3.700. Gazy 6.050 do 5.900. Chybi 1850. Lokomotywy 180. Len 380. Azot płac. 100. Agrochemia 325 płac. 350 żądano. Osada górnicza Trzebinia 110.

We walutach dalej nastrój słaby.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Kraków, 4 września. Żyto 410.000. Kapusta głow. 150.000. Tendencja zniżkowa. — Mało transakcyj z powodu braku gotówki.

Giełda warszawska

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Bank Dysk. Warszawski . .	800
„ Handl. „ . .	1900
„ dla Han. i Prz. 1—7 .	275
„ Kredytowy	170—200
„ Małopolski w Krak. .	105-107.5
„ Przemysłowy w Warsz.	75
„ Pols. Handl. w Pozn. .	200—205
„ „ przem. we Lw. .	90-85
„ Tow. spół. w Warsz. .	350
„ Zachodni	750—760
„ Ziems. Kred. we Lw. .	
„ Zjed. Ziem. Pol. w W.	
„ Zw. Sp. Zar. w Pozn. .	610-605
„ Związków Ziem. . . .	95—80—95
Kijewski i Scholtze	1125—975—1000
Fr. Puls	120—112.5—122.5
Wildt i Sp.	205—180 -190
Cukrownia Chodorów . . .	1325—1225—1300
„ Czersk I i II . .	
„ Częstocice . . .	6600—5800
„ Gosławice . . .	550 600
„ Michałow . . .	800—750—770
Warsz. Tow. F. Cukru . . .	poj. 8000-9400-9200 śrd. 9700-9500-10300
Firley	
Łazy	100—95
Drzewny przemysł	66—62
Warsz. T. Kop. Węgla . . .	a 100 szt. 1075 50 szt. 1025-1000-1140
H. Cegielski w Poznaniu .	165—155
Lilpop, Rau i S-ka	220—187.5-207·5
Modrzejowskie zakł.	1925—1700—1875
Norblin, Br. Buch i W. . .	
Ostrowieckie zakł.	2400—2250—2300
„ 5	2300—2075—2150
Orthwein i Karasiński . . .	155—145
Rohn, Zieliński i Ska . . .	220—235—230
K. Rudzki i Ska 1—4 . . .	730
Fitzner i Gamper	640—650

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Starachowice 1—4 em. . .	1350—1225—1260
„Trzebinia“	
Ursus 1 em.	320—315
Ursus 2 em.	
Pocisk	212,5
Parowóz	140—125—130
L. Zieleniewski	2200—2000—2100
Zawiercie	
Żyrardów	60000—61000
Ł. J. Borkowski	175—160—167.5
Hurt	
B-cia Jabłkowscy	47—44
War. Tow. Transp. i Żegl. .	30—27—28
Polbal	33
Spiess i Syn	260—250-255
Zachod. Tow.	55
Cmielów	230—220
Elektryczność	
Pol. Tow. Elektryczne . . .	210—190
Belpol	
Haberbusch i Schiele . . .	875—850—860
Tow. oczyszcz. spirytusu . .	1400—1725—1625
Tepege	640—650
Polska Nafta	125—120
Bracia Nobel	345—325—335
Lenartowicz i Br. Ryl . . .	45—45.5
Pustelnik	245
Siła i Światło	230—260
Fabryka pap. „Klucze“ . .	185—190
Eksp. Soli Potasowych . .	1500
Cerata	450—430—450
Skóry i Garbniki	55
Kabel	225—265-260
Przemysł Naftowy	840—780
Strem	
Unia	
Marynin	
Warsz. Syndykat Rolniczy .	

OFICJALNA GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Warszawa, 4 września. Waluty: Dolary 249.000. Czeki: Belgja 11.680, Berlin 0.002, Holandja 98.300, Londyn 1,123.000, Nowy Jork 249.00, Paryż 14150, Praga 7370, Szwajcarja 44.950, Wiedeń 3.53, Włochy 10.650.

Kronika telegraficzna

Paryż, 4 września. Polradio. Poincare przyjął wczoraj ambasadora włoskiego.

Rzym, 4 września. Giuratti członek włoskiej delegacji do Ligi Narodów przybył z Genewy do Rzymu i odbył z Mussolinim konferencję w sprawach, które będą przedmiotem obrad zgromadzenia Ligi Narodów. Konferencja ta odbyła się w pałacu Chigi i trwała więcej niż godzinę. Giuratti zaopatrzony w nowe instrukcje wyjechał z powrotem do Genewy.

Budapeszt, 4 września. W kołach politycznych mówi się obecnie o nowym skandalu politycznym. Mianowicie regent Horthy wygłosił w niedzielę w miejscowości Karczag niezwykle wojowniczą mowę, zwróconą przeciw małej koalicji a przedewszystkiem przeciw Czechosłowacji, której groził odwetem i zbrojnem wystąpieniem. Z rozporządzenia władz dziennikom zakazano ogłaszania tekstu mowy Horthy'ego. Na dzisiejszem posiedzeniu zgromadzenia narodowego zamierza jednakże jeden z posłów wnieść w tej sprawie interpelację i odczytać pełny tekst mowy Horthy'ego, według posiadanego przezeń protokołu tenograficznego. Nowy skandal polityczny grozi tym razem zawikłaniami na arenie międzynarodowej.

Przemycanie ludzi do Ameryki

Na parowcu „Mary Beatrice" rozegrał się onegdaj straszny dramat, rzucający jaskrawe światło na uprawiany od dawna proceder przemycania do Stanów Zjednoczonych emigrantów, chcących ominąć obowiązujące przepisy imigracyjne. Kapitan „Mary Beatrice" zobowiązał się za opłatą 500 dolarów przemycić 20 Chińczyków, którzy byli ukryci pod pokładem. Po zawinięciu okrętu do portu kapitan jednak nie dotrzymał umowy i opuścił parowiec, pozostawiając Chińczyków pod pokładem. Marynarze, pozostawieni bez komendanta, zażądali od Chińczyków zapłaty, a spotkawszy się z odmową, urządzili wśród nich rzeź, zabijając 8 Chińczyków.

Przemycanie emigrantów do Ameryki jest niezwykle nęcącym interesem, ponieważ przynosi duże zyski. Nic dziw więc, że „interesami" temi zajmują się nawet wybitne osobistości i duże firmy, posiadające sieć agentów na całym świecie. Agenci ci wchodzą w kontakt z kapitanami i załogą okrętów, którzy za odpowiednią opłatą przemycają towar ludzki.

Zatrucie 1000 osób wodą z Dunaju

Z Widynia w Bułgarji donoszą o niezwykłym wypadku masowego zatrucia. Mianowicie około 1.000 mieszkańców tego miasta, leżącego nad Dunajem, rozchorowało się ciężko wskutek konsumcji wody rzecznej. Kilkaset kobiet i dzieci zmarło wśród objawów zatrucia. Okazało się, że Dunaj w miejscu, skąd czerpano wodę do picia, był zatruty siarczanem miedzi.

KRONIKA

NOMINACJA P. SZEBEKI. „Monitor Polski" ogłasza nominację Ignacego Szebeki na członka stałego międzynarodowego sądu rozjemczego w Hadze na przeciąg lat sześciu.

MARSZAŁEK SEJMU RATAJ zaprzecza wiadomościom podanym w niektórych dziennikach, jakoby podniósł był wątpliwości konstytucyjne w sprawie nietykalności poselskiej podczas przerwy między sesjami.

W SOBOTĘ NIE BĘDZIE CIĄGNIENIA MILJONÓWKI. Wobec przypadającego w sobotę 8 września święta, ciągnienie 4% państwowej pożyczki premiowej w dniu tym nie odbędzie się, natomiast w sobotę dnia 15 września odbędzie się losowanie dwóch obligacyj 4% państwowej pożyczki premiowej.

Z TARGU. Ulewny dzień wczorajszy, odstraszył prawdopodobnie wielu przekupniów zjeżdżających na targ do Krakowa nawet z dalszych okolic i przyczynił się do podniesienia ceny pewnych artykułów. Jakkolwiek nie wszystkie artykuły podskoczyły, niektórych cena w ciągu tygodnia wzrosła nawet w dwójnasób. I tak z jarzyn pomidory, które kosztowały w ubiegły wtorek 28 tys., w piątek 36 tys., dziś osiągnęły cenę 60 tys. (za 1 kg), kartofle 3 tys., marchew 6 tys. (wiązka), ogórki (małe) 25 tys. (kopa), rzodkiew 3 tys. (wiązka), kalafiory 15—25 tys. (sztuka), kapusta 3—7 tys. (główka), fasola szparagowa 5 tys. (1 kg), cebula 2.500 (1 kg), kalarepa 4—5 tys. (wiązka), rydze 80—100 tys. (koszyk), grzyby suszone 180—200 tys. (wianek), grzyby surowe 35—200 tys. (koszyk), jabłka 20—30 tys. (1 kg), gruszki 14—20 tys. (1 kg), śliwki 14—18 tys. (1 kg), renglody 20 tys. (1 kg), brusznice 11 tys. (litr), borówki 5 tys. (litr), ostrężyny 6 tys. (litr).

Za masło żądano 110—130 tys. (1 kg), jaja 2300—2500 (sztuka), sery 25—40 tys. (sztuka).

Ceny drobiu pozostały takie same prawie, jak ubiegłego piątku: kury 150—180 tys. (para), koguty 160 do 190 tys. (para), kaczki 140—180 tys. (sztuka), gęsi 300 do 350 tys. (sztuka).

BEZPOŚREDNIA KOMUNIKACJA WILNO — KONSTANTYNOPOL. W Wilnie rozpoczęły się układy polskiego zarządu kolei z delegatami rumuńskimi. Ważną kwestją jest przeprowadzenie bezpośredniej komunikacji na linji Wilno — Warszawa — Lwów — Stanisławów — Bukareszt — Konstantynopol.

POMOC DLA GŁODNYCH W ROSJI. Komitet niesienia pomocy głodnym w Rosji d-ra Nansena komunikuje, że po przerwie wznowił wysyłanie do Rosji paczek żywnościowych, których wartość nie może przekraczać 5 dolarów. Zgłoszenia przyjmuje Bank handlowy w Warszawie.

TEATR BAGATELA komunikuje: Po wczorajszym sukcesie „Żabusi", teatr Bagatela powtarza tę sztukę we wtorek, środę, czwartek bm. Powodzenie dzięki wytrawnej reżyserji p. Noskowskiego oraz grze artystów: pp. Modzelewskiej, Ordyńskiej, Sznage-Andruszewskiej, Słoneckiej - Rygierowej, Wernicz, Noskowskiego, Wesołowskiego i Zbuckiego — zapewnione.

WOJSKOWE ROZGRYWKI OBWODOWE. W dniach 4, 5 i 6 września odbędą się na boisku K. S. Cracovia rozgrywki obwodowe, w których wezmą udział z DOK Kraków 20 pp., DOK Lwów 19 pp., DOK Przemyśl 2 pp. w Sączu. Zawody odbędą się według regulaminu M. S. Wojsk. Szt. gen. III. pod kierownictwem zawodowem, które tworzą: gen. bryg. Tiur (naczelnik), mjr. szt. gen. Schoenk (kierownik), ppułk. Dr. Piątkowski (lekarz). Sędziów wyznaczy K. Z. W. P. N. Najwięcej szans ma 20 pp., mistrz 1921 i 1922.

WŁAMANIE DO FABRYKI CZEKOLADY „OPTIMA" W PODGÓRZU. Dziś około godziny 2-giej w nocy, stróż fabryki czekolady „Optima" posłyszał podejrzane szmery, dochodzące z kantoru. Zawiadomił więc natychmiast ekspozyturę policji w Podgórzu, która wysłała kilku posterunkowych. Posterunkowi otoczyli biura fabryki i wszedłszy do środka zastali przy gorączkowej „pracy" trzech włamywaczy: Mordarskiego l. 29, J. Maczka l. 24, L. Scherzera l. 26. Włamywacze zdążyli już rozbić jedną ścianę kasy ogniotrwałej, w której było kilkanaście miljonów. Przy złodziejach znaleziono kompletny garnitur do rozbijania kas ogniotrwałych.

KRADZIEŻE. Antoniemu Cywie, skradziono pozostawiony w westibulu poczty rower marki „Iris", w chwili, gdy kupował znaczki pocztowe.

Posterunkowy Wojas przytrzymał dziś w nocy znanego złodzieja Stanisława Stacha, w chwili, gdy usiłował skraść jakiemuś śpiącemu na stokach Wawelu zegarek, wartości 600 tys.

CZYJ PIES? Wiktor Wojtucki, konduktor kolejowy przyprowadził na policję sukę legawą szarą w czarne łaty, która wskoczyła do pociągu w Ząbkowicach. Suka za udowodnieniem własności jest do odebrania w biurach pod Telegrafem.

NOWY RODZAJ SPEKULACJI I OSZUSTWA W GDAŃSKU. Waluciarze gdańscy zdobyli się na nowy sposób wyzyskiwania łatwowiernych. Za stary przedwojenny tysiącmarkowy banknot żądają oszuści pół do półtora miljona marek późniejszych emisyj i znajdują chętnych nabywców, ponieważ potrafią ich przekonać, że wspomniane banknoty pokryte są złotem. — Głupich nie sieją, oni sami rosną!

KRYZYS PRASY SOWIECKIEJ. W końcu lipca br. zamknięto w Rosji sowieckiej 14 codziennych pism prowincjonalnych, a w tem między innemi odgrywającą poważniejszą rolę „Prawdę Dońską" i „Rolnika Czerwonego". Prasa prowincjonalna przeżywa bardzo ostry kryzys głównie z powodu braku czytelników, na prowincji bowiem ludność bardzo niechętnie czytuje inspirowaną prasę rządową.

URODZAJE W ROSJI. Z ogłoszonych dotychczas sprawozdań można wnosić, że urodzaj w Rosji jest gorszy niż zeszłoroczny, a dżdżysta pogoda nie sprzyja zbiorom. Poprzednie wiadomości o stanie zasiewów określały urodzajność związku sowieckich republik na 2.3 stopnia. Według tych zestawień, cała produkcja zbóż wraz z produkcją kartofli miała dać 2962 miljony pudów. Zmniejszenie tej liczby wobec złego stanu pogody określono tylko na 5 proc. Taki optymistyczny obrachunek sprowadza przypuszczalny urodzaj w tym roku do cyfry zeszłorocznego. Obecne zaś cyfry tegorocznego urodzaju wskutek niepomyślnych wiadomości z różnych stron, stanęły w sprzeczności z pomyślną statystyką. Niezależnie od wyniku zbiorów rząd sowiecki przygotowuje się do eksportu zboża, mobilizując środki przewozowe i z wielkim nakładem doprowadzając do porządku południowe porty, nietylko pierwszorzędne, jak Noworosyjski, Odesa, Mikołajew, Teodozja, ale i mniejsze, jak np. Mariupol, skąd spodziewają się wywieźć około 20 miljonów pudów. W tymże celu odbywa się rozszerzenie portu petersburskiego, pogłębienie portu archangielskiego, oraz prowadzone są pertraktacje z Łotwą o przerobieniu na szerokotorową kolei, idącej do Libawy.

TEATR BAGATELA

Otwarcie sezonu 1923/24.

Żabusia, kom. w 3 aktach G. Zapolskiej.

(K. G.) Wybór Żabusi na otwarcie sezonu usprawiedliwić można tradycją, jaką stosuje Bagatela w stosunku do Zapolskiej. Nie można jednakże usprawiedliwić obsady w pewnych rolach, za co przypuszczam w pełni odpowiadać winien reżyser, zwłaszcza tak rutynowany jak p. Noskowski. Sam w roli męża miał bardzo dobre momenty w akcie III-cim. Wiele zdań całych, pozostało tajemnicą autorki i artysty, to jednak już kwestja dyskusji o dykcji. P. Słonecka-Rygierowa w roli Marji nie stała na wysokości zadania, a powierzenie jej przerastającej siły roli — jest niczem nieusprawiedliwionem. To samo powiedzieć trzeba i o p. Wesołowskim.

Na wysokości swego zadania pozostali p. Wernicz, utrzymując swą grę na poziomie artyzmu, jak też p. Zbucki, p. Andruszewska i p. Modzelewska.

Wystawa staranna.

Nowiny w kilku wierszach

Paryż, 4 września. Do Tulonu powrócił po odbyciu lotu do Algieru i z powrotem bez lądowania statek powietrzny Dixmuide. Podróż trwała przeszło 62 godzin. co stanowi rekord czasu, przebytego w powietrzu.

*

Bruksela, 4 września. Został tu otwarty międzysojuszniczy zjazd uczestników wojny światowej.

*

Akwizgran. Z polecenia władz belgijskich skonfiskowano w szeregu oddziałów banków Rzeszy na obsadzonem terytorjum 850 miljardów marek.

Kalendarzyk giełdowy

NOWE EMISJE.

Tow. Przemysłowo-naftowe Lenartowicz, Bracia Rylscy i Ska, Ska akc. w Warszawie powiększa kapitał akcyjny zakładowy z sumy Mk. 300 miljonów do Mk. 400 miljonów — drogą V-tej emisji, 200.000 szt. akcyj nom. wart. Mk. 500, a to na następujących warunkach:

1) Prawo pierwszeństwa do nabycia 100.000 szt. akcji V emisji przysługuje dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku 1-ej akcji na sześć starych poprzednich emisyj, po kursie emisyjnym Mk. 15.000, z których Mk. 500 przeznacza się na kapitał zakładowy, resztę zaś po pokryciu kosztów z emisją nowych akcyj związanych na fundusz zapasowych. 2) Zgłoszenie prawa poboru i wpłaty kwot emisyjnych winny być uskutecznione w czasie od 3 września do 3 października br. pod rygorem utraty tegoż prawa. Repartycji pozostałych 100.000 sztuk oraz tych akcyj, na które dotychczasowi akcjonarjusze z tytułu posiadania prawa pierwszeństwa nie zapiszą się, dokona Zarząd według swego uznania i określi ich kurs emisyjny, który nie może być niższy od ceny emisyjnej. 3) Akcje Vej emisji po ich całkowitem ogłoszeniu zostaną w prawach i zyskach zrównane z akcjami poprzednich emisyj i partycypować będą w zyskach Spółki od 1-go lipca 1923 r., wobec czego subskrybentom wpłacającym za akcje doliczone będzie 8 proc. od dn. 1 lipca 1923 r. i kosztu konfekcji. 4) Przy zgłoszeniu prawa poboru winni akcjonarjusze przedłożyć akcje będące w ich posiadaniu, celem uwidocznienia wykonanego poboru. 5) Subskrypcje na akcje V-ej emisji przyjmuje biuro Towarzystwa przy ul. Czackiego 14 w Warszawie, m. 2 w godzinach biurowych od 9-tej do 2-giej.

Ostatnie wiadomości telegraficzne

Sprawa Jaworzyny

Genewa, 4 września. — Konferencja ambasadorów przekazała w dniu 31 sierpnia Lidze Narodów sprawę Jaworzyny do definitywnego rozstrzygnięcia. Liga Narodów poweźmie odnośną decyzję jeszcze w ciągu bieżącej sesji.

Demonstracje antywłoskie w Salonikach

Rzym, 4 września. Ag. Stefani donosi z Salonik, że podczas demostracji antywłoskich pobito kilku Włochów. Usiłowano również napaść na konsulat włoski. Robotnicy portowi wzbraniają się wyładowywać statki przybyłe pod flagą włoską. W kołach handlowych planowany jest bojkot towarów włoskich.

Rocznica Sedanu w Norymbergji

STARCIA MIĘDZY MONARCHISTAMI A KOMUNISTAMI. — ERHARDT W NORYMBERGJI.

Norymberga, 4 września. Policja tutejsza otrzymała wiadomość, że osławiony kapitan marynarki Erhard, który przed kilku tygodniami zbiegł z więwięzienia w Lipsku, przybył do Norymbergji na uroczystości dnia niemieckiego. Policji jednakże nie udało się wyśledzić Erhardta.

Norymberga, 4 września. W uroczystościach t. zw. dnia niemieckiego brało udział około 150.000 osób, przeważnie z pośród młodzieży nacjonalistycznej. Na uroczystości przybył między innymi gen. Ludendorff, kapitan Eschenich, książę Oskar pruski ks. Koburski itd. Reichswehra, stosując się do rozporządzenia ministra obrony krajowej, nie brała udziału w uroczystościach. W czasie uroczystości doszło do starcia między manifestantami a komunistami, przyczem jeden z komunistów został zabity a drugi ciężko ranny.

Bezrobocie w Gdańsku

Gdańsk, 4 sierpnia. „Gazeta Gdańska" donosi: Niebezpieczeństwo bezrobocia poważnie zagraża Gdańskowi. Za przykładem senatu, który postanowił zwolnić 25% swoich urzędników idą także przedsiębiorstwa przemysłowe i domy handlowe. W piątek i w sobotę cały szereg firm tutejszych wypowiedziały pracę 30 do 60% pracownikom. — W stoczni Schichau prowadzone są pospiesznie roboty przy budowie okrętu Columbus, który z końcem bieżącego miesiąca ma być wypuszczony na wodę. Niezwłocznie po tem zarząd stoczni ma zamiar zwolnić część urzędników i 2.000 robotników, zatrzymując jedyniepersone i najniezbędniejszy. Także w stoczni gdańskiej wymówienia są na porządku dziennym.

Wiadomości gospodarcze

Bilans podatkowy i bilans handlowy

Trudności powstające wskutek spadku waluty, traktowano dotychczas przeważnie z punktu widzenia podatkowego. Chodziło przecież o odnalezienie drogi, aby zapobiedz, by w myśl tezy „marka równa się marce“ nie zebrano w formie podatków kapitału obrotowego i nie uszczuplono w ten sposób gospodarki społecznej.

Dotychczas nie zwrócono uwagi na trudności, które nasuwa prawo cywilne z powodu spadku marki przy sporządzaniu bilansu. Kwestje te mają dla kupca pojedynczego tylko drobne znaczenie, ważniejsze są dla prawnych stowarzyszeń handlowych. Ponieważ dziś żaden wspólnik nie wie, co stanowi majątek spółki a co zysk, jak należy odróżniać i podzielić kapitał i zysk, muszą z koalecznóści powstać poważne bardzo poróżnienia. Najłatwiej wybrnie się z tej sytuacji, o ile się uważa przepisy kodeksu handlowego za obowiązujące nadal. Wobec tego należałoby w bilansie przyjąć inwentarz, przedmioty majątkowe i długi w tej wartości, jaką przedstawiają w dniu sporządzenia bilansu. W myśl prawa handlowego przedstawiałby zysk figurujący z powodu inflacji jako rzekomy dorobek, dochód rzeczywisty, któryby należało podzielić według zawartej umowy. Więcej jeszcze niż w wszystkich innych dziedzinach prawa wybijają się w prawie handlowem zasady dobrej wiary na czoło, która się sprzeciwia utożsamieniu marki złotej z marką zdeprecjonowaną przy porównywaniu wartości. Marka złota, która stanowiła podstawę dawniejszych szacowań, a marka papierowa, w której się teraz płaci z konieczności, nie odpowiadają sobie gospodarczo już więcej pomimo, że prawnie się nie różnią. Jeśli ustawodawca podatkowy ostatecznie się na to zdobył, że marka dzisiejsza nie jest więcej środkiem porównawczym i zaprowadził złote obliczeniowe, taksamo prawo cywilne powinno tembardziej dążyć do wyciągnięcia odpowiednich konsekwencyj.

O ile w myśl powyższych wywodów podział zysków w dotychczasowy sposób nie jest możliwy, o tyle należy dążyć do rozwiązania kwestji, w jaki sposób należy stwierdzić zysk rzeczywisty i przeprowadzić jego podział. Logicznie nie da się zaprzeczyć, że rzeczywistego zysku wogóle niema dopóty, dopóki nie jest zagwarantowany w całej pełni kapitał i zarobki w złocie, z drugiej zaś strony trzeba jednak wziąć pod uwagę, że przy obecnie panujących stosunkach walut, część rzekomego zysku rzeczywistemu zarobkowi odpowiada, który przecież po części przeznaczony zostaje na utrzymanie. Nasuwa się pytanie, czy wspólnik może żądać, choć według statutu spółkowego ustalone zostały inne warunki podziału zysku tych stawek, które przyjęte zostały jako podstawę dla podatku dochodowego. Wyobraźmy sobie np. taki wypadek, gdzie wspólnicy ugodzili się na zestawienie bilansu w markach złotych albo na pewne odpisy. Ta sama kwestja mogła już dawniej powstać, nie mogła jednak nabrać tego znaczenia jak obecnie z powodu nowych ustaw podatkowych i rozbieżności bilansu handlowego od podatkowego. Łatwo wydarzyć się może, że wspólnik płacić musi podatek kilkakrotnie wyższy od ustawowego zysku, przypadającego jemu w myśl bilansu. Tu krzyżuje się prawo podatkowe z cywilnem i rozwiązanie zależy od stwierdzenia wzajemnego stosunku. Wobec ogromnego znaczenia, którego obecnie prawo podatkowe nabrało, spodziewać się należy, że wspólnik otrzyma zysk w wysokości żądanego przez ustawodawcę opodatkowania. Naogół jednak zysk rozdziela się według postanowień statutu.

Podczas, gdy przy stałej walucie najpierw ustala się majątek przedsiębiorstwa a następnie zysk, zaleca się dziś droga odwrotna. Ponieważ niema jeszcze stałego miernika zysku, jest jasnem, że najpierw ustala się zysk, podczas gdy reszta majątku stanowi kapitał. Dotychczasowe zasady książkowości, według których konta kapitału zeszłorocznego przejęte zostały na następny bez zmiany, nie są nadal aktualne, należy przeprowadzić przewalutowanie. Już za czasów „złotych“ uważano salda czynne i bierne wspólników jako cyfry fikcyjne, ponieważ majątek należał do wszystkich, który stwierdzono dopiero na wypadek rozprawy lub sporządzenia bilansu o takim charakterze. Z tego wynika dalej, że rzekomy zysk, który niema przedstawiać zysku tylko kapitał, rozdzielony zostanie pomiędzy wspólników nie w myśl umówionego podziału tylko według wysokości udziału. Właśnie rozwiązanie tej kwestji nasuwać będzie w poszczególnych wypadkach znaczne trudności.

Przytoczyliśmy tylko pewne konstelacje powstać mogących sporów, a jest ich jeszcze niezmiernie dużo. Wobec tego łatwo można sobie wyobrazić, przed jakiemi zagadnieniami stanąć może kupiec i prawnik.

—ooo—

WĄTPLIWE PRZEPISY PODATKU PRZEMYSŁOWEGO. Jak się dowiadujemy, wątpliwe przepisy w sprawie podatku przemysłowego będą przez władze interpretowane, jak następuje: Fabryka i skład względnie składy hurtowe w jednem mieście stanowią jeden objekt podatkowy, a poza miejscowością, w której znajduje się fabryka może być jeden skład, który nie podlega specjalnemu opodatkowaniu. Bonifikacje i upusty przez przemysłowców kupujących na skutek reklamacji co do wadliwości towaru są potrącane od sumy obrotu, o ile firma prowadzi w należyty sposób księgi obrotowe. Co do kategorji przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, będzie uznana interpelacja związków przemysłowych, która stwierdza, że przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji, oraz przedsiębiorstwa przemysłowe pierwszych pięciu kategorji są wolne o ile prowadzą racjonalną księgowość handlową. Termin płatności podatku przypada 15 każdego miesiąca nie jak to interpretowali płatnicy ustalając ostateczny i nieprzekraczalny termin na dzień 29. Po tym terminie (15 każdego miesiąca) będą wysyłane karty upominające i w następnym miesiącu z kart tych zrobiony będzie odpowiedni użytek. Za każdą kartę płaci się 1 procent wysokości całej sumy co naturalnie może narazić zalegających podatników na znaczne koszta.

PRZEKAZY CZEKOWE. Dyrekcja P. K. O. zaznacza, iż stawka przekazu czekowego, płatnego we wszystkich urzędach pocztowych została podwyższona do pięciu miljonów marek a dla przekazów płatnych w urzędach znajdujących się w miastach z siedzibą P. K. K. P. do 10 miljonów marek.

PRZEDSTAWICIEL GDAŃSKA NA TARGACH WSCHODNICH. Na otwarcie Targów wschodnich we Lwowie wyjechał wczoraj jako przedstawiciel senatu gdańskiego senator Jewelowski.

UŁATWIENIA WŁOSKIE DLA UDAJĄCYCH SIĘ NA TARGI LWOWSKIE. Rząd włoski, stosując się do życzenia Polski, postanowił poczynić ułatwienia kolejowe dla udających się na Targi wschodnie.

PODWYŻSZENIE PODATKU OD SPIRYTUSU. Rozporządzeniem Rady Ministrów z 23 sierpnia rb. wchodzącem w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw R. P. podwyższono podatek od spirytusu z kwoty 35.000 mkp. od 1 litra 100% spirytusu pochodzącego z gorzelni rolniczych do 60.000 mkp. a z kwoty 35.000 mk. od 1 litra 100% spirytusu pochodzącego z gorzelni przemysłowych do 61.000 mkp. i zarządzono dodatkowe opodatkowanie wszelkich zapasów spirytusu i wyrobów wódczanych, jakie się będą znajdować w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia w fabrykach wódek, rozlewniach i w hurtowych sprzedażach lub transporcie. Wymienione przedsiębiorstwa muszą zgłosić zapasy spirytusu do dodatkowego opodatkowania w ciągu 3 dni od ogłoszenia rozp. Rady Ministrów względnie o ile towar znajdował się w transporcie w dniach 3 od odbioru we właściwym inspektoracie (Urzędzie Kontroli Skarbowej).

PODWYŻSZENIE PODATKU OD KWASU OCTOWEGO. Rozp. Ministrów z 23 sierpnia wchodzącem w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw R. P. podwyższono podatek od kwasu octowego z 6.000 marek od 1 kg kwasu bezwodnego do 12.000 mk i zarządzono dodatkowe opodatkowanie zapasów kwasu octowego mocy 80% w ilości 1 kg lub więcej, które w tym celu należy zgłosić we właściwym inspektoracie (urzędzie kontroli skarbowej) w ciągu 3 dni od dnia ogłoszenia rozp. Rady Ministrów. Dodatkowy podatek wynosi 6.000 marek od 1 kg kwasu bezwodnego.

PODWYŻSZENIE PODATKU OD PIWA. Rozporządzeniem Rady Ministrów z 23 sierpnia 1923 r. wchodzącem w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw R. P. podwyższono podatek od piwa i zarządzono dodatkowe opodatkowanie zapasów piwa przekraczających 1.000 litrów, znajdujących się w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia w posiadaniu przedsiębiorstw, trudniących się sprzedażą piwa, zakładów i związków, zajmujących się rozdziałem piwa dla swoich członków lub znajdujących się w tym dniu w transporcie. Opłata dodatkowa wynosi 100 tysięcy marek od 1 kg. Zapasy podlegające dodatkowemu opodatkowaniu należy w tym celu zgłosić we właściwym inspektoracie (urzędzie) kontroli skarbowej w ciągu 3 dni od dnia ogłoszenia rozporządzenia Rady Ministrów.

SPÓŁKA AKCYJNA DLA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO I GAZÓW ZIEMNYCH we Lwowie zwołała nadzwyczajne zgromadzenie na 22 września o godz. 11 przedpołudniem w gmachu przy ul. Pańskiej 25. Na porządku dziennym: 1) Uchwała pozbycia kopalń i terenów naftowych i gazowych w zachodniej Małopolsce, dalej akcji spółki terenowo-budowlanej „Gródek“ w Krakowie i udziałów spółki pod firmą „Polanka Karol“, cegielnia i fabryka towarów glinianych w Polance-Karol, sp. z ogr. odp. spółce „Zachodnio Małopolska akcyjna spółka naftowa i gazowa“ za 500.000 sztuk akcyi tejże spółki „Zachodnio Małopolska akc. spółka naftowa i gazowa“, opiewających po 1.000 mp. nom. każda.

2) Uchwała na wypłatę jako zaliczkę na dywidendę za r. b. akcjonarjuszom sp. akc. dla przemysłu naft. i gazów ziemnych, wszystkich akcyj sp. zach. małop. akc. spółka naftowa i gazowa w myśl poprzedniego ustępu otrzymanych, a to za 1 akcję sp. akc. dla przem. naft. i gazów ziemnych 1 akcji spółki zachod. małop. akc. spółki naft. gazowej.

GIEŁDA ZBOŻOWA WE LWOWIE. Pszenica tegoroczna 660.000; żyto tegoroczne 330.000—350.000. Giełda licznie odwiedzana. Transakcje minimalne. Silna podaż w pszenicy, życie, owsie i jęczmieniu bez popytu. Tendencja wybitnie zniżkowa. Usposobienie wyczekujące.

Rozmaitości

CO ODCZUWAMY PO ŚMIERCI? Słynny powieściopisarz angielski Conan Doyle stał się od czasu śmierci syna, poległego podczas wojny, wyznawcą teorii spirytystycznych. Utrzymuje on stale łączność z drogim zmarłym, za pomocą komunikatów, przekazywanych przez media psychiczne. Świeżo ogłosił Conan Doyle szereg komunikatów dotyczących obawy śmierci. Śmierć podług opinji duchów nie jest rzeczą przykrą, przeciwnie, najcudniejszym z momentów psychicznych. Umierający już w chwili zgonu widzi wokoło duchy opiekuńcze, o postaciach niewypowiedzianej piękności. Cierpień fizycznych już nie odczuwa, gdyż dotykają one tylko jego ciała organicznego, gdy subtelniejsze ciało astralne odłącza się zawczasu. Tem tłómaczą sie fakty, tak częste, ukazywania się osób umierających w innem i nieraz b. odległem miejscu, ciało astralne bowiem podobne jest zupełnie do fizycznego, tylko jak już zaznaczono lżejsze, subtelniejsze, nie odczuwa przeszkód materjalnych. Z chwilą zgonu przechodzi ono do cudownej krainy wypoczynku, gdzie wśród rozkosznych ustroni dusza ma wrażenie przebywania w raju. Po tym pobycie dopiero rozpoczyna się dalsza wędrówka ducha. Na razie jednak wiele osób zmarłych nie może zdać sobie sprawy, że już przekroczyły próg śmierci.

WYSADZENIE TORU KOLEJOWEGO POD GRÓDKIEM PRZEZ SABOTAŻYSTÓW. W dn. 1 b. m. około godz. 10.30 został uszkodzony tor kolejowy na przestrzeni między Gródkiem Jagiellońskim a Rodatyczami. Wyrwana została szyna kolejowa na dość znacznej przestrzeni i uszkodzony tor. Uszkodzenia dokonana przez wysadzenie zapomocą naboju dynamitowego, podłożonego pod szynę kolejową i wkopanego w nasyp. Uszkodzenie spostrzeżono na szczęście wczas, tak, że uniknięto katastrofy, o którą przy bardzo znacznem ożywieniu tej linji było nietrudno. Nie było również żadnej dłuższej przerwy w ruchu kolejowym. Sprawca, względnie sprawcy, nie zostali dotąd wyśledzeni.

NIEPOPULARNOŚĆ REFORMY ROLNEJ W CZECHACH. W Czechach, jak wiadomo, właścicielami wielkich dóbr była arystokracja niemiecka, z małemi bowiem wyjątkami, cała szlachta czeska jest zniemczona. Parcelacja tych majątków niemieckich pomiędzy kolonistów czeskich mogła więc stać się popularną, tymczasem nawet w tak radykalnych pismach jak „Narodni Listy“ spotykamy się z krytyką działalności nowych właścicieli, którzy niszczą bezwzględnie starodrzew po drogach i w parkach i drzewo sprzedają nie dbając o to, że okolicę pozbawiają uroku.

Oto co p. t. „Grożące niebezpieczeństwo“ czytamy w czeskim organie:

Jadę corocznie do południowo-czeskiego miasteczka, położonego w słynnej z piękności okolicy. Jeziora wielkie leżą tu wśród wspaniałych lasów, po których się chodzi alejami wysadzonemi starodrzewiem. Widokiem tych okolic cudnych pokrzepiony wracałem do domu. Tymczasem nastąpiła reforma rolna. Z punktu widzenia ekonomicznego miałem pewne obawy, aby zbyt pospieszna reforma nie przyniosła nam szkody, atoli pocieszałem się korzyścią narodową. Po przerwie dwuletniej odwiedziłem owe umiłowane okolice. Atoli już podczas pierwszej przechadzki ogarnęło mnie przerażenie. Przepiękna dębowa aleja, wiodąca w głąb lasu, znikła, pozostały po niej ślady w pniach ściętych. Dowiaduję się, że nowy właściciel, któremu ziemię sprzedano, kazał ściąć drzewo i sprzedać. Daremnie protestowali przeciwko temu miłośnicy przyrody. Nowy właściciel wycinał wszystko. Z przerażeniem patrzę na te cmentarze piękna czeskiej przyrody, a tu przecież dopiero początek dzieła, które z naszej krainy ma uczynić pustynię. Dlatego wołam: wydajcie jaknajprędzej prawo wzbraniające niszczyć piękno przyrody na rozparcelowanych gruntach!

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI

Zamknięty.

BAGATELA

(początek o godzinie 8-ej)

Wtorek: „Żabusia“
Środa: „Żabusia“

OPERA I OPERETKA

Zamknięty.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Feliks Jabłoński.** Z Drukarni Ludowej w Krakowie.